

КОНВЕНЦИЈА
О КУЛТУРНОЈ САРАДЊИ

ЗАКЉУЧЕНА И ПОТПИСАНА У БУКУРЕШТУ 26 ЈУНА 1947 ГОДИНЕ

ИЗМЕЂУ

ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

И

КРАЉЕВИНЕ РУМУНИЈЕ

КОНВЕНЦИЈА О КУЛТУРНОЈ САРАДЊИ

*Између Федеративне Народне Републике Југославије
и Краљевине Румуније*

Влада Федеративне Народне Републике Југославије с једне стране и Краљевска Влада Румуније с друге стране, у жељи да односи пријатељства између народа Југославије и народа Румуније постану што тешњи и трајнији путем узајамног упознавања и усклађивања њихових културних добара и сматрајући да је најбоље средство које води томе циљу оживљење, олакшање и ширење непосредних односа између грађана обе државе на пољу науке књижевности, уметности и свих осталих манифестација културног живота, одлучиле су да у том циљу склопе Конвенцију о културној сарадњи и именовале су за своје пуномоћнике:

Влада Федеративне Народне Републике Југославије Господина Владислава РИБНИКАРА, Претседника Комитета за културу и уметност, а
Краљевска Влада Румуније Господина Октава ЛИВЕЗЕАНУА, Министра информација,

који су се, пошто су изменили своја пуномоћја, за која је нађено да су у доброј и исправној форми, сложили у следећем:

Члан I

У оквиру узајамних научних, књижевних, уметничких и културних односа, свака од Високих Страна Уговорница обавезује се да ће према грађанима и установама друге Високе Стране Уговорнице поступати са највећом могућом наклоношћу и предусретљивошћу.

Члан II

Свака од Високих Страна Уговорница основаће на својој територији чим за то буду створени повољни услови и материјалне могућности, Научни институт, који ће се бавити свестраним проучавањем живота и културе народа друге Стране Уговорнице.

Члан III

За остварење задатака ове Конвенције, Високе Стране Уговорнице основаће Југословенско-румунску мешовиту комисију.

Мешовита комисија биће подељена на две секције: једна са седиштем у Београду, а друга са седиштем у Букурешту.

У састав Београдске секције ући ће по један претставник Министарства иностраних послова, Комитета за културу и уметност, Комитета за школе и науку, претставник Дирекције за информације, претставник синдиката, по један претставник признатих омладинских организација и један претставник организације културних радника.

CONVENȚIE DE COLABORARE CULTURALĂ

*între Regatul României
și Republica Federativă Populară a Jugoslaviei*

Guvernul Regal al României de o parte și
Guvernul Republicii Federative Populare a Jugoslaviei de altă parte,
în dorința lor de a întări și consolida cât mai mult posibil, printr'o cunoaștere mutuală și coordonare a bunurilor lor culturale, raporturile de prietenie între poporul român și popoarele Jugoslaviei, socotind de altfel că mijlocul cel mai sigur care să ducă la acest țel este acela de a însufleți, de a înlesni și de a lărgi raporturile directe între cetățenii celor două State, în domeniul științei, al literaturii al artelor și al oricăror alte manifestări ale vieții culturale, au hotărât să încheie o convenție de colaborare culturală și au numit, în acest scop, ca Plenipotențiar, anume:

Guvernul Regal al României pe Dl. Octav Livezeanu, Ministru al Informațiilor.

Guvernul Republicii Federative Populare al Jugoslaviei pe Dl. Vladislav Ribnikar, Președinte al Comitetului pentru cultură și arte, cari, după ce au schimbat între ei deplinele lor puteri în bună și cuvenită formă au convenit asupra celor ce urmează:

Articolul 1.

În cadrul raporturilor mutuale, științifice, literare, artistice și culturale, fiecare din Inaltele Părți Contractante se obligă să facă dovadă de cea mai mare înțelegere și îndatorire cu putință față de cetățenii și instituțiile celeilalte Inalte Părți Contractante.

Articolul 2.

Fiecare din Inaltele Părți Contractante va crea pe teritoriul său, îndată ce condițiunile și posibilitățile materiale o vor îngădui, un Institut Științific consacrat studiilor cu caracter universal ale vieții și culturii poporului celeilalte Părți Contractante.

Articolul 3.

În scopul realizării sarcinilor cuprinse în această Convenție, Inaltele Părți Contractante vor constitui o Comisiune Mixtă româno-jugoslavă.

Această Comisiune mixtă va fi alcătuită din două secțiuni: una, a cărui sediu va fi la București, cealaltă la Belgrad.

Secțiunea dela București, va fi alcătuită dintr' un reprezentant al fiecăreia din instituțiile următoare: al Ministerului Afacerilor Străine, al Ministerului Instrucțiunii Publice, al Ministerului Artelor Frumoase, al Ministerului Informațiilor, al Confederației Generale a Muncii, al Organizațiilor recunoscute ale tineretului, al Uniunilor Sindicatelor de artiști, scriitori și ziarști și Corpului Didactic.

У састав Букурешке секције ући ће по један претставник Министарства иностраних послова, Министарства народне просвете, Министарства уметности, Министарства информација и по један претставник генералне конфедерације рада, признатих омладинских организација и један претставник Савеза уметника, писаца, новинара и Организације просветних радника.

Чланове Београдске секције ће именовати Комитет за културу и уметност, а Букурешке секције именовати Министар информација у сагласности са заинтересованим министарствима.

Мешовитој комисији председаваће наизменично председници Београдске секције и Букурешке секције.

Члан IV

Секције ће састављати пословнике Мешовите комисије.

Заседавањима обеју секција могу присуствовати по један претставник признатих културно-просветних установа и организација становништва југословенског порекла у Румунији и становништва румунског порекла у Југославији.

Свака секција може да позове на сарадњу претставнике научних и културних установа, Друштва за културну сарадњу Југославије и Румуније као и све друге стручњаке у својству саветника.

Трошкове Мешовите комисије сносиће свака од Високих Страна Уговорница за једну половину.

Члан V

Задаци Мешовите комисије следећи су:

а) Оснивање професорских катедри и лектората језика, књижевности, историје и географије, техничких и економских наука и других предмета који се тичу упознавања друге државе; организовање измене истраживача, наставника виших школа и просветних радника школа других степена, ученика студената и претставника других професија; узајамно потпомагање студија и стручног васпитања на школама свих врста и давања помоћи и облику стипендија за студије и васпитање или истраживање; оснивање специјалних фондова потребних напред наведеним циљевима; подупирање сарадње академске омладине, помагање сарадње између признатих омладинских организација, између професионалних организација просветних радника, као и између других научних, културних и просветних организација и удружења обеју земаља.

б) Свака од Високих Страна Уговорница трудиће се да пружи све олакшице поданицима друге Високе Стране Уговорнице за студије на вишим и специјалним школама.

в) Склапање споразума који ће регулисати, у складу са законодавством обеју страна, правна питања у вези са студијама, испитима и научним степенима

г) Омогућавање рада научним радницима обеју страна у научно истраживачким установама, на основу реципроцитета.

д) Организовање сталних размена научних, књижевних и уметничких публикација и продубљивање односа између научних установа јавних библиотека и државних збирака, као и осталих средишта народне културе обеју страна.

ђ) Потпомагање акција превода научних и књижевних дела, као и надзор над њиховим исправним избором и вредношћу.

е) Подупирање и олакшање узајамне размене и организације сликарских, графичких, фотографских и других изложби као и музичких и кореографских продукција, позоришних претстава, размене документарних, научних и уметничких филмова, грамофонских плоча, аудиција и ретрансмисија на радиу.

ж) Организовање предавања, течајева и посета културних радника.

Secțiunea de la Belgrad va fi alcătuită dintr' un reprezentant al fiecăreia din instituțiile următoare: al Ministerului Afacerilor Străine, al Comitetului pentru cultură și arte, al Comitetului pentru școli și științe, al Direcțiunii Informațiilor, al Sindicatelor, al Organizațiilor recunoscute ale tineretului, și al Organizației muncitorilor culturali.

Membrii Secțiunii dela București vor fi numiți de către Ministerul Informațiilor de comun acord cu ministerele interesate; membrii Secțiunii dela Belgrad de către Comitetul pentru cultură și arte.

Comisiunea mixtă va fi prezidată alternativ de către președinții secțiunilor dela București și Belgrad.

Articolul 4.

Secțiunile vor redacta regulamentul Comisiunii mixte.

Vor putea asista la reuniunile celor două secțiuni: un reprezentant al instituțiilor și organizațiilor recunoscute de cultură și educație, un reprezentant al populației de origine română trăind în Jugoslavia și unul al populației de origine jugoslavă trăind în România.

Fiecare secțiune va putea recurge la colaborarea, în calitate de consilier a reprezentanților instituțiilor științifice și culturale, asociațiilor de colaborare culturală între România și Jugoslavia, ca și la orice alți specialiști.

Cheltuielile Comisiunii mixte vor cădea, în părți egale, în sarcina celor două Inalte Părți Contractante.

Articolul 5.

Sarcinile Comisiunii mixte sunt:

a) de a institui catedre de profesori și de lectori pentru limbile, literatură, istoria și geografia, științele tehnice și economice și alte materii proprii să facă mai bine cunoscut celălalt Stat; de a organiza schimbul de savanți, de profesori de școli superioare și de muncitori culturali ai școlilor de alte grade, de elevi, studenți și reprezentanți ai altor profesioniști; de a-și oferi o asistență mutuală pentru studiile și instrucțiunea tehnică în școlile de tot felul și de a da ajutor sub formă de burse de studii, de învățământ și de cercetări; de a constitui tonduri speciale necesare scopurilor precizate; de a susține colaborarea tineretului studentesc; de a înlesni colaborarea între organizațiile recunoscute ale tineretului, între organizațiile profesionale ale muncitorilor din învățământ, precum și între celelalte organizații și asociații științifice, culturale și de învățământ ale celor două țări;

b) fiecare din Inalte Părți Contractante se va strădui să acorde toate înlesnirile cetățenilor celeilalte Inalte Părți Contractante pentru studii în școlile superioare și în școlile speciale;

c) de a încheia acorduri cari, conform legilor existente în cele două țări vor reglementa chestiunile juridice privind accesul în școlile superioare și în școlile speciale, precum și studiile, examenele și gradele științifice;

d) de a înlesni muncitorilor științifici ai celor două țări munca în instituțiile de cercetări științifice pe bază de reciprocitate;

e) de a organiza schimbul constant de publicații științifice, literare și artistice și a adânci raporturile între instituțiile științifice, bibliotecile publice și instituțiile de colecții de Stat, precum și între celelalte centre de cultură națională ale celor două țări;

f) de a sprijini lucrările de traducere de opere științifice și literare și de a veghea la valoarea și temeinicia alegerii;

g) de a favoriza și înlesni schimburile mutuale, precum și organizarea de expoziții de pictură, de grafică, de fotografie și altele, de producții muzicale și coreografice, de a favoriza și înlesni spectacole, schimbul de filme documentare, științifice și artistice, de discuri de gramofon, de audiții și transmisiuni radiofonice;

h) de a organiza conferințe, cursuri și vizite mutuale între muncitorii culturali;

з) Организовање екскурзија у циљу међусобног упознавања крајева, спортских приредаба, као и олакшање боравка у циљу одмора и лечења у лечилиштима и бањама за синдикате, омладинске организације и научне и културне раднике.

и) Оснивање претставништва, агенција за штампу и радио обеју страна и организовање новинарских екскурзија.

Члан VI

Секције имају право непосредног међусобног споразумевања по свим питањима у оквиру њихових компетенција.

Члан VII

Ова Конвенција биће ратификована, а ратификациони инструменти измењени у Букурешту, а потом ће бити чим се могућности укажу регистрована у Секретаријату Уједињених Нација.

Конвенција ће ступити на снагу на дан размене ратификационих инструмената и остаће на снази за време од пет година. Ако шест месеци пре истека овог петогодишњег периода ниједна од Високих Страна Уговорница не откаже Конвенцију, сматраће се да је она продужена за даљих пет година путем прећутног споразума, и тако даље редом за периоде од по пет година.

У ПОТВРДУ ЧЕГА поменути пуномоћници потписали су ову Конвенцију и ставили на њу своје печате.

Рађено у Букурешту на дан 26 јуна хиљаду девет стотина четрдесет седме године, на српско-хрватском и румунском језику, с тим да се оба текста имају сматрати аутентичним.

За Југославију
Претседник Комитета за културу
и уметност Владе ФНРЈ,
ВЛАДИСЛАВ РИБНИКАР, с. р.

За Румунију
Министар информација,
ОКТАВ ЛИВЕЗЕАНУ, с. р.

НАПОМЕНА: Размена ратификационих инструмената извршена је у Букурешту на дан 20 јануара 1948 године.

Пов. Бр.41831/48. Из Министарства иностраних послова, Београд, 26 јануар 1948.

(Ова Конвенција објављена је у „Службеном листу ФНРЈ“ бр. 84 од 30 септембра 1947)

i) de a organiza excursii in scop de a contribui din ambele părți la o cunoaștere mai adâncită a regiunilor; de a organiza manifestări sportive, de a înlesni membrilor sindicatelor ai organizațiilor de tineret și muncitorilor științifici și culturali, șederea în casele de cură și stațiunile balneare și de cură;

j) de a deschide în cele două țări reprezentanțe, agenții de presă și de radio și de a organiza excursii de ziariști.

Articolul 6.

Secțiunile au dreptul de a se consătuți pe cale directă asupra tuturor chestiunilor căzând în competența lor.

Articolul 7.

Prezenta Convenție va fi ratificată și instrumentele de ratificare vor fi schimbate la București, pentru a fi apoi înregistrată, îndată ce se va putea, la Secretariatul Națiunilor Unite.

Prezenta Convenție va intra în vigoare în ziua când va avea loc schimbul instrumentelor de ratificare și va rămâne în vigoare pe timp de cinci ani. Dacă Convenția n'a fost denunțată de către una dintre Inaltele Părți Contractante cu șase luni înainte de expirarea acestei perioade de cinci ani, ea va fi considerată ca fiind în mod tăcut prelungită pe încă cinci ani și așa mai departe pentru perioade de câte cinci ani.

DREPT CARE, Plenipotețiarilor celor două State au semnat prezenta Convenție și au investit-o cu sigiliile lor.

Făcută la București, la 26 Iunie unanime nouă sute patruzeci și șapte în limbile română și sârbo-croată, ambele texte trebuind a fi considerate drept autentice.

Pentru România
(ss) **OCTAV LIVEZEANU**
Ministru al Informațiilor

Pentru Iugoslavia
(ss) **VLADISLAV RIBNIKAR**
Președintele Comitetului pentru cultură și arte al Guvernului
Iugoslaviei.

REMARQUE: L'échange des instruments de ratification a été effectué à Bucarest le 20 janvier 1948.

Pov. No. 41831/48. — Du Ministère des Affaires Etrangères, Beograd, le 26 janvier 1948.

(Cette Convention a été publiée dans le „Journal Officiel“ No 84 du 30 septembre 1947)

